

KÖZBESZERZÉSI HATÓSÁG
KÖZBESZERZÉSI DÖNTŐBIZOTTSÁG
1026 Budapest, Riadó u. 5.
Tel.: 06-1/882-8594
Elektronikus kapcsolattartás: kozbeszerzes.hu

Iktatószám: D.2/17/2024.

A tanács tagjai: Dr. Andriska Szilvia közbeszerzési biztos, az eljáró tanács elnöke, Bán János közbeszerzési biztos, Dr. Peleskey Viktória közbeszerzési biztos

A kérelmező: Prolan Innolab Ipari Informatikai Kft.
(Budakalász, Szentendrei út 1-3.)

A kérelmező képviselője: Dr. Barna Orsolya ügyvéd
Barna Orsolya Ügyvédi Iroda
(Budapest, Bognár u. 6/B.)

A közös ajánlatkérők: E.ON Észak-dunántúli Áramhálózati Zrt.
(Győr, Kandó Kálmán utca 11-13.)
E.ON Dél-dunántúli Áramhálózati Zrt.
(Pécs, Búza tér 8/a.)
E.ON Déldunántúli Gázhálózati Zrt.
(Pécs, Búza tér 8/a.)
E.ON Közép-dunántúli Gázhálózati Zrt.
(Nagykanizsa, Zrínyi Miklós utca 32.)
ELMÜ Hálózati Elosztó Kft.
(Budapest, Váci út 72-74.)

A közös ajánlatkérők képviselője: Dr. Csepy Dorottya ügyvéd és Dr. Kozma Róbert ügyvéd
Dr. Csepy Dorottya Ügyvédi Iroda
(Budapest, Záhony u. 7. Ma. ép. III.em.)

Az egyéb érdekelt: Siemens Zrt.
(Budapest, Gizella u. 51-57.)

Az egyéb érdekelt képviselője: Dr. Szántó Margit jogtanácsos
(Budapest, Hungária krt. 5-7. II. em. 10.)

A beszerzés tárgya, értéke: „SCADA üzemirányítási rendszer megvalósítása”
3.841.461.050.-Ft

A közbeszerzési eljárás EKR azonosítója: EKR000308182022

A Közbeszerzési Döntőbizottság (a továbbiakban: Döntőbizottság) meghozta az alábbi

V É G Z É S - t.

A Döntőbizottság a jogorvoslati eljárást megszünteti.

A Döntőbizottság felhívja a Közbeszerzési Hatóság Titkárságát, hogy 19.207.305.-Ft, azaz tizenkilencmillió-kétszázhétezer-háromszázöt forint igazgatási szolgáltatási díjat térítsen vissza a kérelmező részére a végzés kézbesítését követő 8 napon belül.

A jogorvoslati eljárás során felmerült további költségeiket az ügyfelek maguk viselik.

A végzés ellen fellebbezésnek nincs helye. A végzés elleni közigazgatási perben kereseti kérelem terjeszthető elő, a végzés kézbesítésétől számított nyolc napon belül. A kereseti kérelmet a Fővárosi Törvényszékhez kell címezni, de a Döntőbizottsághoz kell elektronikus úton benyújtani.

I N D O K O L Á S

A jogorvoslat alapjául szolgáló tényállás

1. A közös ajánlatkérők 2022. április 20. napján a Kbt. 85. §-a szerinti részvételi felhívással induló tárgyalásos eljárást indítottak a bevezető részben meghatározott szolgáltatásmegrendelés tárgyában, melynek részvételi felhívása 2022. április 25. napján jelent meg az Európai Unió Hivatalos Lapjának Kiegészítésében a TED-en 2022/S 080-216667 számon. A részvételi felhívást a közös ajánlatkérők egy alkalommal, 2022. május 20. napján módosították, amelyről a korrigendum 2022. május 25. napján jelent meg az Európai Unió Hivatalos Lapjának Kiegészítésében a TED-en 2022/S 101-00281328 számon.

2. A részvételi felhívás II.1.4. pontja szerint a közbeszerzés rövid meghatározása: Az E.ON Hungária csoport tulajdonában lévő elosztóhálózati engedélyesek (E.ON Déldunántúli Áramhálózati Zrt., E.ON Észak-dunántúli Áramhálózati Zrt., E.ON Déldunántúli Gázhálózati Zrt., E.ON Közép-dunántúli Gázhálózati Zrt., ELMŰ Hálózati Kft.) üzemirányítási tevékenységeit támogató SCADA rendszer korszerűsítése.

A részvételi felhívás II.2.4. pontja szerint a közbeszerzés ismertetése:

Az E.ON Hungária csoport tulajdonában lévő elosztóhálózati engedélyesek (E.ON Déldunántúli Áramhálózati Zrt., E.ON Észak-dunántúli Áramhálózati Zrt., E.ON Déldunántúli Gázhálózati Zrt., E.ON Közép-dunántúli Gázhálózati Zrt., ELMŰ Hálózati Kft.) üzemirányítási tevékenységeit támogató SCADA rendszer korszerűsítése.

1. Szállítandó termékek és szolgáltatások

1.1. Szállítandó termékek: villamos és gáz üzemirányítási rendszer

- Éles (main), tartalék (backup), teszt (test), fejlesztői (development) és szimulációs (training) SCADA rendszer (hardver, alapszoftver, operációs rendszer, alkalmazásszoftver, adatbáziskezelő).
- Diszpécseri munkahelyek (hardver, szoftver)
- SCADA hálózaton belüli switch-ek, egyéb szükséges hardver elemek
- Minden egyéb a SCADA rendszer működéséhez szükséges szoftver eszköz és licenck beleértve a harmadik féltől származókat is.
- Dokumentációk a „Dokumentáció” és „Projekt lebonyolítás” fejezetek szerint (pl rendszerterv, implementációs terv, teljes körű rendszer dokumentáció, oktatási és teszt anyagok)

1.2. Nyújtandó szolgáltatások

- Vállalkozó oldali projekt menedzsment

- Rendszertervezés
- Adatbázis-migráció
- Implementáció és áttérés tervezése
- A SCADA rendszer leszállítása, telepítése és üzembe helyezése
- A SCADA rendszer és a kapcsolódó rendszerek közötti integráció SCADA oldali kialakítása
- Terhelés- és termelésbecslés
- IT biztonsági audit támogatása
- Tesztelések tervezése, elvégzése illetve támogatása
- Oktatások a rendszer felhasználóinak és üzemeltetőinek
- További fejlesztési igények (keretmennyisége: 100 munkanap * 8 óra=800 óra)

1.3. Opcionális tételek

- Diszpécseri Tréning Szimulátor
- Biztonságos ICCP kommunikációs protokoll
- Integráció megvalósítása a MAVIR HLIB rendszerével
- További 5 diszpécseri munkahely szállítása, üzembe helyezése
- További fejlesztési igények (keretmennyisége: 1200 munkanap * 8 óra=9600 óra)
- SuRGuard MRL2 protokoll alkalmazásával vagyonvédelmi jelzések és távfelügyeleti videokamarák képeinek integrálása a rendszerhez [...]

A részvételi felhívás II.2.5. pontja szerint az értékelési szempont a legalacsonyabb ár volt.

A részvételi felhívás II.2.11. pontja szerint az opciókra vonatkozó információ:

Opciók: igen

Opciók ismertetése: Opcionális tételek - Diszpécseri Tréning Szimulátor - Biztonságos ICCP kommunikációs protokoll - Integráció megvalósítása a MAVIR HLIB rendszerével - További 5 diszpécseri munkahely szállítása, üzembe helyezése - SuRGuard MRL2 protokoll alkalmazásával vagyonvédelmi jelzések és távfelügyeleti videokamarák képeinek integrálása a rendszerhez - További fejlesztési igények (keretmennyisége: 1200 munkanap * 8 óra=9600 óra) Az opciós szolgáltatások lehívására az Ernyőszerződés 3. pontja irányadó.

A részvételi felhívás II.2.13. pontja szerint az európai uniós alapokra vonatkozó információk:

A beszerzés európai uniós alapokból finanszírozott projekttel és/vagy programmal kapcsolatos: igen Projekt száma vagy hivatkozási száma: CEF-Energy- 2020 / Európai Hálózatfinanszírozási Eszköz (projekt azonosító száma: 10.7-0008-SKHU-WM- 20)

3. A közbeszerzési dokumentumok részeként a közös ajánlatkérők rendelkezésre bocsátották az ernyőszerződés tervezetét, melynek 3. Opciók szolgáltatásokra vonatkozó pontja az alábbiakat is tartalmazta:

„b) A Szerződő Felek a Kbt. 141. § (4) bekezdésének a) pontja alapján megállapodnak abban, hogy a Megrendelő a jelen Szerződés hatályba lépését követő harmincnegy (38) hónapon belül egyoldalú nyilatkozattal jogosult az Opciók Szolgáltatások egészének, vagy meghatározott részeinek lehívására. A nyilatkozatot írásban kell közölni.”

4. A részvételi jelentkezési határidőig 7 db részvételi jelentkezés érkezett, részvételi jelentkezést nyújtott be a kérelmező is.

5. A közös ajánlatkérők 2022. augusztus 18. napján készítették el és küldték meg a jelentkezők részére a részvételi szakaszt lezáró összegezést, amelynek V.2.2) pontja szerint 6 alkalmas és érvényes részvételi jelentkezést benyújtó gazdasági szereplő volt, köztük a kérelmező is.

6. A közös ajánlatkérők 2022. augusztus 19. napján küldték meg az ajánlattételi felhívást a részvételi szakaszban kiválasztott 6 gazdasági szereplő – köztük a kérelmező – részére, amely tartalmazta a tárgyalások lefolytatásának menetét és alapvető szabályait. A közös ajánlatkérők 2022. szeptember 8. és 2022. szeptember 14. napján módosították az ajánlattételi felhívást és a dokumentációt.

Az ajánlattételi felhívás IV.2) További információk pontjának 1) alpontja szerint:

[...] AT-nek ajánlatában csatolnia szükséges továbbá

- a Kbt. 66. § (5) bek. szerinti felolvasólapot,

- a közb. dok.-ok részét képező ártáblázatot beárazva, illetve a megfelelési táblázatot valamennyi sorban kitöltve (e dokumentumok az AT szakmai ajánlatának minősülnek).

7. A közös ajánlatkérők a közbeszerzési dokumentumok között az ajánlattevők rendelkezésére bocsátották a hivatkozott ártáblázatot, amelyben az „Opció Műszaki Tartalom” cím alatt 6 tétel szerepelt, köztük a „Diszpécseri Tréning Szimulátor”, a „Biztonságos ICCP kommunikációs protokoll” és a „Vagyonvédelmi jelzések és távfelügyeleti videokamrák képeinek integrálása” tételek is. A tételekhez tartozott egy „Ár (EUR)” oszlop.

8. Az ajánlattételi határidőig 2022. szeptember 30. napján 12:00 órai határidőig 5 db ajánlat érkezett, ajánlatot tett a kérelmező is.

9. A közös ajánlatkérők és az ajánlattevők között a tárgyalások 2023. február 23. napja és 2023. március 9. napja között zajlottak.

10. A közös ajánlatkérők 2023. május 23. napján küldték meg a végső ajánlattételi felhívást az 5, ajánlatot tett gazdasági szereplő – köztük a kérelmező – részére, amelyet három alkalommal, 2023. június 12., 15. és 27. napján módosítottak. A végső ajánlattételi felhívás IV.2) További információk pontjának 1) alpontja megegyezett a korábbi ajánlattételi felhívás megfelelő pontjával.

11. A közös ajánlatkérők a közbeszerzési dokumentumok között az ajánlattevők rendelkezésére bocsátották a hivatkozott ártáblázatot egy „Ár és megfelelési táblázat.xlsx” nevű Excel fájl első munkalapjaként, amelyben az „Opció Műszaki Tartalom” cím alatt 6 tétel szerepelt, köztük a „Diszpécseri Tréning Szimulátor”, a „Biztonságos ICCP kommunikációs protokoll” és a „Vagyonvédelmi jelzések és távfelügyeleti videokamrák képeinek integrálása” tételek is. A tételekhez tartozott egy „Ár (EUR)” oszlop.

12. A 2023. július 3. napján 10:00 órai végső ajánlattételi határidőig 5 db ajánlat érkezett, ajánlatot tett a kérelmező is. A kérelmező ajánlatában a korábbi ajánlattételi felhíváshoz kiadott ártáblázatot nyújtotta be, amelyben az „Opció Műszaki Tartalom” cím alatt a „Diszpécseri Tréning Szimulátor”, a „Biztonságos ICCP kommunikációs protokoll” és a „Vagyonvédelmi jelzések és távfelügyeleti videokamrák képeinek integrálása” tételek esetén az „Ár (EUR)” oszlopban feltüntetett érték „1” volt.

13. A közös ajánlatkérők 2023. július 19. napján, 2023. július 25. napi határidővel árandokolást kértek a kérelmezőtől – többek között – az alábbiak szerint:

„Közös Ajánlatkérők ezúton hívják fel Ajánlattevőt a »2. Opció Műszaki Tartalom díja – nettó EUR« értékelési részszepontra megajánlott, aránytalanul alacsonynak ítélt ajánlati ára indokolására az alábbiak szerint:

- a) Ajánlattevő mutassa be az élők munkára fordítás alapján kalkulált költségeket (élők munkaeerő létszáma, szakmák és képzettség szerinti megoszlása, kalkulált munkaóra vagy munkanap számok vonatkozásában tételesen bemutatva), beleértve az Ajánlattevőt az élők munkára vonatkozásában – jelen közbeszerzési eljárás időtartama alatt és annak teljesítése során – terhelő közterheket (pl. adók, járulékok);
- b) Ajánlattevő mutassa be az alvállalkozók, illetve egyéb közreműködők (pl. szoftver és eszközbeszállítók) kalkulált díját;
- c) Ajánlattevő mutassa be a munkaszervezés során felmerülő költségeket, különös tekintettel a munkaeszközök és élők munkaeerő – teljesítési helyszínekre történő – szállításának költségeire, feltételeire, illetve az egyéb felmerülő költségekre (közterhek /pl. adók, járulékok/, esetleges irodabérlés, közműdíjak, saját és/vagy bérelt gépjármű bevonásával történik-e az utazás; eszközamortizáció; üzemanyagköltség, egyéb eszközök bérlési díja, stb.);
- d) Ajánlattevő mutassa be szükség szerint a választott teljesítési megoldás(ok) esetlegesen kedvező feltételeit;
- e) Ajánlattevő mutassa be szükség szerint a teljesítésnek az Ajánlattevő számára kivételesen előnyös körülményeit, amennyiben ilyenek fennállnak;
- f) továbbá a fentieken túl Ajánlattevő kötelessége az ajánlati ára megalapozottságára vonatkozó minden tény, adatot, kalkulációt Ajánlatkérő rendelkezésére bocsátani ahhoz, hogy megfelelő mérlegelés eredményeként az Ajánlatkérő döntést hozhasson az ajánlati ár megalapozottságáról.

Közös Ajánlatkérők a fenti a)-f) alpontok szerinti szempontokra vonatkozó indokolást az ajánlati ár megbontására szolgáló ártáblázat (»5_Ártáblázat_20230629.zip« fájl tartalma) alapulvételével, tételesen külön-külön megbontva kéri bemutatni [vagyis külön-külön kell a »Diszpécseri Tréning Szimulátor«, »Biztonságos ICCP kommunikációs protokoll«, »Integráció megvalósítása a MAVIR HLIB rendszerével«, »További 5 diszpécseri munkahely«, »Vagyonvédelmi jelzések és távfelügyeleti videokamarák képeinek integrálása«, »További fejlesztési igény (óradíj)« tételeket megbontva indokolni].

Közös Ajánlatkérők felhívják Ajánlattevő figyelmét, hogy a fenti előírásokkal összefüggésben – tekintettel az aránytalanul alacsony ár indokolása körében kialakult joggyakorlatra – az indokolásnak mindig objektív tényeken kell alapulnia, azon tételeknél melyeknél szükséges (illetve Közös Ajánlatkérők előírták), igazolt számításokat kell tartalmaznia, bizonyítékokat kell megjelölnie. Közös Ajánlatkérők e körben külön kiemelik, hogy az ajánlattevőknek az árindokolaikban minden költséget ott kell kalkulálniuk, feltüntetniük, ahol az ténylegesen felmerül, ellenkező esetben a keresztfinanszírozás tervezésével az indokolás nem minősülhet objektív alapúnak.”

14. A közös ajánlatkérők 2023. július 21. napján az árindokolás benyújtásának határidejét 2023. július 28. napján 16:00 órára módosították.

15. A kérelmező árindokolását határidőben benyújtotta, amelyben a „Diszpécseri Tréning Szimulátor”, a „Biztonságos ICCP kommunikációs protokoll” és a „Vagyonvédelmi jelzések és távfelügyeleti videokamarák képeinek integrálása” tételeket azonosan, de külön-külön indokolta a következőképpen:

„Ajánlati ár: 1 EUR

Az Alap Műszaki ajánlat keretében leszállított rendszer tartalmazza ezt a funkciót, amennyiben kéri csak a licenszben kell engedélyezni.

a) Az opciós tételre vonatkozóan nem kalkuláltunk élők munkára költséget, mert szoftver szállításról szól a tétel.

b) Az ajánlati ár hardver elemet vagy egyéb közreműködést nem tartalmaz. Egyedül az 1 EUR licenszdíjat számoltuk fel.

ACCS licenz ár: 1 EUR

- c) Az opciós tételre vonatkozóan nem kalkuláltunk munkaszervezési költséget, mert szoftver szállításról szól a tétel.
- d) Az ajánlattevő által szállítandó ACCS üzemirányító rendszer szoftverének felépítése optimalizált a hardverek hatékony kihasználására, ezért a versenytársak hasonló termékéhez szükséges hardver eszközöknél jóval kevesebb és kisebb teljesítményű hardver szállítása szükséges.
- e) Az ajánlattevő több mint 30 éves hazai tapasztalatával olyan, a hazai követelményekhez illeszkedő rendszert fejlesztett, mely az ajánlatkérő számára egy rendkívül költséghatékony rendszer beszerzését teszi lehetővé.
- f) A tények, adatok, kalkulációk a mellékletekben találhatóak. Ezeket kérjük üzleti titokként kezelni és nyilvánosságra hozatalukhoz nem járulunk hozzá.”

16. A közös ajánlatkérők 2023. augusztus 14. napján, 2023. augusztus 18. napi határidővel további árindokolást kértek a kérelmezőtől – többek között – az alábbiak szerint:

„Közös Ajánlatkérők ezúton hívják fel Ajánlattevőt a »2. Opciós Műszaki Tartalom díja – nettó EUR« értékelési részszerpontra megajánlott, aránytalanul alacsonynak ítélt ajánlati ára további indokolására az alábbiak szerint:

a) Ajánlattevő a benyújtott árindokolásában ismertette a »Diszpécseri Tréning Szimulátor« tétel árképzését és annak indokait. Közös Ajánlatkérők szükségesnek tartják tisztázni, hogy a kérdéses tételnél felmerülnek-e egyéb költségek (pl. élők munkaadó; hardver költségek). Amennyiben »igen« a válasz, Közös Ajánlatkérők kérik annak tisztázását, hogy ezen költségekkel hol és milyen összegekkel kalkulált az Ajánlattevő. Amennyiben »nem« a válasz, Közös Ajánlatkérők ennek részletes, objektív alapú indokolását.

b) Ajánlattevő a benyújtott árindokolásában ismertette a »Biztonságos ICCP kommunikációs protokoll« tétel árképzését és annak indokait. Közös Ajánlatkérők szükségesnek tartják tisztázni, hogy a kérdéses tételnél felmerülnek-e egyéb költségek (pl. élők munkaadó; hardver költségek). Amennyiben »igen« a válasz, Közös Ajánlatkérők kérik annak tisztázását, hogy ezen költségekkel hol és milyen összegekkel kalkulált az Ajánlattevő. Amennyiben »nem« a válasz, Közös Ajánlatkérők ennek részletes, objektív alapú indokolását.

c) Ajánlattevő a benyújtott árindokolásában ismertette a »Vagyonvédelmi jelzések és távfelügyeleti videokamrák képeinek integrálása« tétel árképzését és annak indokait. Közös Ajánlatkérők szükségesnek tartják tisztázni, hogy a kérdéses tételnél felmerülnek-e egyéb költségek (pl. élők munkaadó; hardver költségek). Amennyiben »igen« a válasz, Közös Ajánlatkérők kérik annak tisztázását, hogy ezen költségekkel hol és milyen összegekkel kalkulált az Ajánlattevő. Amennyiben »nem« a válasz, Közös Ajánlatkérők ennek részletes, objektív alapú indokolását.

Közös Ajánlatkérők felhívják Ajánlattevő figyelmét, hogy a fenti előírásokkal összefüggésben – tekintettel az aránytalanul alacsony ár indokolása körében kialakult joggyakorlatra – az indokolásnak mindig objektív tényeken kell alapulnia, azon tételeknél melyeknél szükséges (illetve Közös Ajánlatkérők előírták), igazolt számításokat kell tartalmaznia, bizonyítékokat kell megjelölnie. Közös Ajánlatkérők e körben külön kiemelik, hogy az ajánlattevőknek az árindokolásaikban minden költséget ott kell kalkulálniuk, feltüntetniük, ahol az ténylegesen felmerül, ellenkező esetben a keresztfinanszírozás tervezésével az indokolás nem minősülhet objektív alapúnak.”

17. A kérelmező árindokolását határidőben, 2023. augusztus 17. napján benyújtotta, amelyben a „Diszpécseri Tréning Szimulátor”, a „Biztonságos ICCP kommunikációs protokoll” és a „Vagyonvédelmi jelzések és távfelügyeleti videokamrák képeinek integrálása” tételeket a következőképpen indokolta:

„a) A Diszpécseri Tréning Szimulátor az alapárban szállítandó rendszernek egy meglévő funkciója (Lásd E.ON_SCADA_Korszerűsítés_MűszakiLeírás_v103.pdf 8. fejezet), mely az opciós tétel lehívását követően az implementációs folyamat alatt kerül aktiválásra licenz kulccsal.

A Diszpécseri Tréning Szimulátor az alapárban leszállított hardvereken és operációs rendszereken fut, ezért hardver és szoftver költség nem keletkezik.

Az opciós tétel lehívását követően élőmunka költség nem keletkezik, mert az opciós tétel licenz aktiválását (1EUR licenszdíj) követően a funkcióhoz tartozó szoftver modulok az alaptételben szereplő szimulátor rendszer implementációs folyamata során automatikusan telepítésre és beállításra kerülnek a licensznek megfelelően.

Mivel nincs hardver, illetve élőmunka, ezért egyéb munkaszervezéssel kapcsolatos költségek sem merülnek fel.

b) A Biztonságos ICCP kommunikációs protokoll az alapárban szállítandó rendszernek egy meglévő funkciója (Lásd E.ON_SCADA_Korszerűsítés_MűszakiLeírás_v103.pdf 13. fejezet), mely az opciós tétel lehívását követően az implementációs folyamat alatt kerül aktiválásra licenz kulccsal.

A Biztonságos ICCP kommunikációs protokoll az alapárban leszállított hardvereken és operációs rendszereken fut, ezért hardver és szoftver költség nem keletkezik.

Az opciós tétel lehívását követően élőmunka költség nem keletkezik, mert az opciós tétel licenz aktiválását (1EUR licenszdíj) követően elérhetővé válik. A funkcióhoz nem tartozik szoftver modul, az alaptételben szereplő ICCP kommunikációs process egy paramétere.

Mivel nincs hardver, illetve élőmunka, ezért egyéb munkaszervezéssel kapcsolatos költségek sem merülnek fel.

c) A Vagyonvédelmi jelzések és távfelügyeleti videokamerák képeinek integrálása az alapárban szállítandó rendszernek egy meglévő funkciója (Például az ELMŰ jelenlegi rendszerében aktiválva van ez a funkció), mely az opciós tétel lehívását követően az implementációs folyamat alatt kerül aktiválásra licenz kulccsal.

A Vagyonvédelmi jelzések és távfelügyeleti videokamerák képeinek integrálása az alapárban leszállított hardvereken és operációs rendszereken fut, ezért hardver és szoftver költség nem keletkezik.

Az opciós tétel lehívását követően élőmunka költség nem keletkezik, mert az opciós tétel licenz aktiválását (1EUR licenszdíj) követően válik elérhetővé. A funkcióhoz nem tartozik szoftver modul, az alaptételben szereplő DTV modul része, mely a licensszel történő engedélyezés hatására elérhetővé válik.

Mivel nincs hardver, illetve élőmunka, ezért egyéb munkaszervezéssel kapcsolatos költségek sem merülnek fel.”

18. A közös ajánlatkérők 2023. december 12. napján küldték meg az ajánlattevőknek az eljárást lezáró összegezt, amelyben a kérelmező ajánlatát a Kbt. 73. § (1) bekezdés e) pontja és a Kbt. 73. § (2) bekezdése alapján érvénytelenné nyilvánították. Az érvénytelenségi okokat, és az érvénytelenné nyilvánítás indokait három pontba (2.1., 2.2. és 2.3.) sorolva adták meg. A Kbt. 73. § (2) bekezdése szerinti érvénytelenségi ok körében az indokolás 2.3. pontja az alábbiakat tartalmazta:

„2.3. Ajánlattevő végleges ajánlatában benyújtotta a Közös Ajánlatkérők által meghatározott ártáblázatot (»5 Ártáblázat_20230629.zip« fájl). Az ártáblázatban az »Opciós Műszaki Tartalom« részét képező »Diszpécseri Tréning Szimulátor«, »Biztonságos ICCP kommunikációs protokoll« és »Vagyonvédelmi jelzések és távfelügyeleti videokamerák képeinek integrálása« tételek esetében Ajánlattevő az »Ár (EUR)« oszlopban 1 eurós ajánlati árat tüntetett fel.

Közös Ajánlatkérők a 2023. július 19. napján megküldött »Aránytalanul alacsony ár indokoláskérés« tárgyú levelük 2. pontjában felhívták az Ajánlattevőt a »2. Opció Műszaki Tartalom díja – nettó EUR« értékelési részszerpontra megajánlott, aránytalanul alacsonynak ítélt ajánlati ára indokolására, melynek részeként a kérdéses tételekre megajánlott 1 eurós ajánlati árak indokolása is az Ajánlattevő kötelezettsége volt.

Ajánlattevő az első árindokolása körében mindhárom tétel tekintetében azzal az indokolással szolgált, hogy az »Alap Műszaki ajánlat keretében leszállított rendszer tartalmazza ezt a funkciót, amennyiben kéri csak a licenszben kell engedélyezni«. Ajánlattevő előadta továbbá mindhárom tétel esetében, hogy azok csak szoftverszállítást tartalmaznak, ezért élőmunkaköltséggel, hardver elemekkel vagy egyéb közreműködéssel nem kellett számolnia e tételeknél. Közös Ajánlatkérők a 2023. augusztus 14. napján megküldött »Aránytalanul alacsony ár indokoláskérés« tárgyú levelük 2. pontjában ismételt felhívták Ajánlattevők a kérdéses tételekre megajánlott 1 eurós ajánlati árak indokolására: »Közös Ajánlatkérők szükségesnek tartják tisztázni, hogy a kérdéses tételnél felmerülnek-e egyéb költségek (pl. élőmunkaerő; hardverköltések). Amennyiben 'igen' a válasz, Közös Ajánlatkérők kéri annak tisztázását, hogy ezen költségekkel hol és milyen összegekkel kalkulált az Ajánlattevő. Amennyiben 'nem' a válasz, Közös Ajánlatkérők ennek részletes, objektív alapú indokolását.«

Ajánlattevő második (kiegészítő) indoklásában is megerősítette, hogy a kérdéses tételek »az alapárban szállítandó rendszernek egy meglévő funkciója«, melyből Közös Ajánlatkérők álláspontja szerint az is következik, hogy Ajánlattevő legalább azok implementálásához/beállításához kapcsolódó élőmunkaerőt az »1. Alap Műszaki Tartalom díja – nettó EUR« értékelési részszerpontra megajánlott ajánlati árban kalkulálta. Ajánlattevő ezt kifejezetten is megerősítette a »Diszpécseri Tréning Szimulátor« tétel esetében, melynek kiegészítő indokolása körében Ajánlatkérő rögzítette, hogy »a funkcióhoz tartozó szoftver modulok az alaptételben szereplő szimulátor rendszer implementációs folyamata során automatikusan telepítésre és beállításra kerülnek a licensznek megfelelően«. Következésképpen Közös Ajánlatkérők álláspontja szerint Ajánlattevő egyértelműen az »Alap Műszaki Tartalom« részeként végez el olyan implementációs/beállítási feladatokat, melyek a kérdéses opció tételekhez közvetlenül kapcsolódnak, mely tény Ajánlattevő a »Diszpécseri Tréning Szimulátor« tétel esetében kifejezetten el is ismert (vagyis Ajánlattevő ajánlatában keresztfinanszírozást határozott meg).

A számvitelről szóló 2000. évi C. törvény 15. § (3) és (7) bekezdései az alábbiak szerint rendelkeznek:

»(3) A könyvvitelben rögzített és a beszámolóban szereplő tételeknek a valóságban is megtalálhatóknak, bizonyíthatóknak, kívülálló által is megállapíthatóknak kell lenniük. Értékelésük meg kell, hogy feleljen az e törvényben előírt értékelési elveknek és az azokhoz kapcsolódó értékelési eljárásoknak (a valódiság elve).

(...)

(7) Az adott időszak eredményének meghatározásakor a tevékenységek adott időszaki teljesítéseinek elismert bevételeit és a bevételeknek megfelelő költségeit (ráfordításait) kell számításba venni, függetlenül a pénzügyi teljesítéstől. A bevételeknek és a költségeknek ahhoz az időszakhoz kell kapcsolódnuk, amikor azok gazdaságilag felmerültek (az összemérés elve).«

A fentiekből következően az Ajánlattevőnek az árindokolásában (és ekképpen ajánlatában is) minden költséget ott kell kalkulálnia, feltüntetnie, ahol az ténylegesen felmerül, ellenkező esetben a keresztfinanszírozás tervezésével az árindokolás nem minősülhet objektív alapúnak. A keresztfinanszírozás lehetőséget biztosítana az ajánlattevőknek az ajánlati árak oly módon történő befolyásolására, hogy a valós költségeiket »elrejtve« befolyásolják az ajánlattevők

között kialakuló sorrendet, ez pedig olyan magatartás, amely sérti a verseny tisztaságát és átláthatóságát.

A fentiekre tekintettel Ajánlattevő ajánlata érvénytelen a Kbt. 73. § (2) bekezdése alapján .”

19. A kérelmező 2023. december 15. napján előzetes vitarendezési kérelmet terjesztett elő az ajánlatkérőnél, amelyben az ajánlata érvénytelenné nyilvánítását vitatta pontonként. Az érvénytelenség 2.3. pontban felhozott indokait a következőképpen vitatta:

„Ad indokolás 2.3. pontja

Az alap műszaki tartalom tartalmazza a leszállított rendszer oktatását az üzemirányítók (diszpécserok) számára. Az üzemirányítók feladata a hálózati zavarok minél gyorsabban történő elhárítása. Az üzemzavar jelentős veszteség egy áramszolgáltató számára, ami nem csak a nem szolgáltatott villamos energia általi veszteséget jelenti, hanem a 3 percen túl kiesett fogyasztók esetében büntetést kell fizetniük az MEKH felé. Tehát az üzemirányító feladata az üzemzavarnak a lehető legrövidebb idő alatt elhárítása, a lehető legkevesebb ellátatlan fogyasztóra történő korlátozása. Ebből látszik, hogy az üzemirányítók oktatása az áramszolgáltatók szempontjából rendkívül fontos tényező. Az oktatás tervezésénél a korábbi projekteknél jól bevált módszerrel kalkuláltunk.

Az üzemirányítók oktatásának gyakorlati része a diszpécseri tréning szimulátoron történő gyakorlás. A rendszerünk tartalmazza a diszpécseri tréning szimulátor funkciót. Tehát, az alap műszaki tartalom keretében aktiválásra kerül rendszerünk diszpécseri tréning szimulátor funkciója oktatási céllal, a sikeres próbaüzem végéig (38. hónap a projektütemterv szerint).

Ajánlatkérő a 00 EON SCADA ernyőszerződés 3.1 (b) pont értelmében a 38 hónapon belül meghozza az opciós tételekre vonatkozó döntését. Amennyiben Ajánlatkérő nem rendel meg az opcionális tételként szereplő diszpécseri tréning szimulátor funkciót, akkor az a sikeres próbaüzem lezárását követően inaktíválásra kerül (licenz fájl paraméter kapcsoló beállítása). Amennyiben Ajánlatkérő az opcionális tétel lehívása mellett dönt, Kérelmezőnek nincs további feladata.

Ebből következően Ajánlatkérők opcionális döntésének kimenetele nem okoz anyagi vagy munkaerő ráfordítást Kérelmező számára.

Mivel az opciós tétel árazásánál a közbeszerzések gyakorlatában nem lehet nullás árat adni, ezért alkalmazott Kérelmező 1 EUR árat.

A diszpécseri tréning szimulátor opcionális tétel nem valóságnak megfelelő árazása tisztességtelen piaci magatartás lenne, továbbá a számviteli törvény is előírja, hogy csak tényleges gazdasági tevékenységet lehet számviteli bizonylatokon rögzíteni (számla).”

20. A közös ajánlatkérők a kérelmező előzetes vitarendezési kérelmét 2023. december 19. napján elutasították, a 2.3. érvénytelenségi ok tekintetében a következők szerint:

„Kérelmező a Harmadik Kérelmi Elem esetében is – hasonlóan az Első Kérelmi Elemhez – az érvénytelenségre vonatkozó ajánlatkérői indokolás egyes részeit ragadja ki és annak alapulvételével kíván érvelni az ajánlata érvényessége mellett. Jelen esetben Kérelmező a Harmadik Kérelmi Elemben kizárólag a »Diszpécseri Tréning Szimulátor« tekintetében adja elő álláspontját, miközben az érvénytelenség ajánlatkérői indokolásából egyértelműen megállapítható, hogy Közös Ajánlatkérők nem kizárólag e tétel tekintetében állapították meg a keresztfinanszírozás tényét és az ajánlat érvénytelenségét [...]

Közös Ajánlatkérők álláspontja szerint az idézett érvénytelenségi indokolásból is megállapítható, hogy Közös Ajánlatkérők a keresztfinanszírozás tényét a »Biztonságos ICCP kommunikációs protokoll« és »Vagyonvédelmi jelzések és távfelügyeleti videokamrák képeinek integrálása« tételek esetében is kétséget kizáróan megállapították, Közös Ajánlatkérők pusztán a »Diszpécseri Tréning Szimulátor« tételnél előadott kérelmezői érvelést külön is kiemelték (de nem arra a tételre korlátozták az érvénytelenség fennállását).

Közös Ajánlatkérők a közbeszerzési műszaki leírás részét képező műszaki specifikációban (különösen annak 20.3.8. fejezetében) sehol nem rögzítették, hogy a rendszer felhasználói oktatását tréningjelleggel, tréning-szimulátor útján kellene biztosítani. [...]

Következésképpen a szakmai felhasználók tréningjellegű felkészítése – mely nem is a nyertes ajánlattevő terjedelme/feladata – a »Diszpécseri Tréning Szimulátor« tétel nélkül is teljesíthető a Közös Ajánlatkérők oldalán.

Közös Ajánlatkérők álláspontja szerint a fentiek alapulvételével – a kérelmezői érvelés mellett is – kétséget kizáróan megállapítható a keresztfinanszírozás ténye a »Diszpécseri Tréning Szimulátor« tétel tekintetében.

Következésképpen a Közös Ajánlatkérők elutasítják a Kérelmező által előterjesztett Harmadik Kérelmi Elemet.”

21. A közös ajánlatkérők 2023. december 20. napján módosították az eljárást lezáró összegezt, amelyben a kérelmező ajánlatával kapcsolatban változtatást nem tettek, az továbbra is érvénytelen maradt a korábbi összegezésben is közölt indokokkal.

A jogorvoslati kérelem és a kérelmező észrevétele

22. A 2023. december 29. napján érkezett és 2024. január 12. napján hiánypótoltt jogorvoslati kérelemben a kérelmező előadta, hogy a közös ajánlatkérők jogsértő módon nyilvánították ajánlatát érvénytelennek a Kbt. 73. § (1) bekezdés e) pontja és a Kbt. 73. § (2) bekezdése alapján, amelyet az összegezés indokolásának tagolását követve, három „kérelmi elemre” bontva vitatott.

23. Harmadik kérelmi elemként az ajánlata érvénytelenné nyilvánításának 2.3. pontban részletezett indokai kapcsán egyrészt megismételte az előzetes vitarendezési kérelmében előadottakat a „Diszpécseri Tréning Szimulátor” tétellel kapcsolatban. Másrészt elismerte a közös ajánlatkérők előzetes vitarendezési kérelmére adott válaszuknak azon pontját, hogy a kérelmező nem érintette az előzetes vitarendezési kérelmében a „Biztonságos ICCP kommunikációs protokoll” és a „Vagyonvédelmi jelzések és távfelügyeleti videokamerák képeinek integrálása” tételeket. Véleménye szerint ilyen kötelezettsége nem is volt, és jogorvoslati kérelmében „pótolta” ezt a „hiányosságot”. E körben előadta, hogy a vitatott összetevők a rendszernek elválaszthatatlan részei, ezekért a közös ajánlatkérőknek csak akkor kell fizetniük, ha megrendelik ezen opciós tételeket, és csak ekkor lesznek elérhetőek számukra. Az opció keretében való biztosításuk tehát gyakorlatilag egy virtuális kapcsoló átállítása, amely feladat elvégzésének ideje pár másodperc. A kérelmező egy ilyen jelentéktelen munkát nem árazhat be magasabb összeggel. Tulajdonképpen még az 1 EUR ár is magas, de ennél alacsonyabbat nem lehet adni.

24. A közös ajánlatkérők eljárásjogi kifogására reagálva előadta, hogy a közös ajánlatkérők – akár technikai, akár más okból – kezdettől fogva az 1 eurós opciós tételeket egyben kezelték és közösen hivatkoztak rájuk. A kérelmező ennek megfelelően fejtette ki korábban a „Biztonságos ICCP kommunikációs protokoll” és „Vagyonvédelmi jelzések és távfelügyeleti videokamarák képeinek integrálása” opciós tételek kapcsán, hogy ezek a rendszerének integrált részei és így nem lehet értelmezni munka költséget, csak licenz díjat. A közös ajánlatkérők a kizárásnál lévő indoklásnál kiemelték a „Diszpécseri Tréning Szimulátor” funkciót, ezért a kérelmező a vitarendezési kérelmében is ezt fejtette ki részletesen, fenntartva a korábbi állítását a másik kettőre vonatkozóan. Valamennyi 1 eurós opciós tételre vonatkozóan fenntartva a hasonlatot, melyet a Subaru típusú autóval példázott.

Egyértelműen sokadik körben vitatta a kérelmező a közös ajánlatkérők álláspontját, ezért is adott be előzetes vitarendezési kérelmet és ezért is kezdeményezett jogorvoslatot.

25. A kérelmező az eljárásban kezdettől fogva azt kommunikálta, hogy a három vitatott opciós tétel az alapszoftverének közösen kezelt integráns része. Ebből két funkciót maga az egyik ajánlatkérő (az ELMÜ Hálózati Elosztó Kft.) fejlesztett bele a rendszerbe néhány évvel ezelőtt, és jelenleg is azt használja. Mivel a vitatott tételek az alapszoftver részei, ezért nem értelmezhető az ezekre vonatkozó munka meghatározása. A három elem egységet képez nem kezelhető külön, ami az előzmény iratokból egyértelműen kiderül. Maguk a közös ajánlatkérők is egy tételbe sorolták ezeket a funkciókat, egységként kezelve őket a kiírásban, a költségvetésben, az árendolrásban, összegezésben stb., tehát a sorsuk osztja egymást. Maguk a közös ajánlatkérők a „Diszpécseri Tréning Szimulátor” funkciót emelték ki, ezért hivatkozott a kérelmező is csak erre a kifejezésre, de abban a határozott tudatban és szándékban, hogy mindhárom funkcióról van szó, és a közös ajánlatkérők is csak a rövidítés érdekében nem sorolták fel a teljes egység tartalmát.

26. A kérelmező a tárgyaláson tett nyilatkozatában újra hangsúlyozta, hogy maga az ajánlatkérő is egy egységként kezelte ezt a három 1 Eurós opciós megajánlást az érvénytelenség indokolásának 2.3. pontjában. Az árendolrásában egyértelművé tette, hogy ezek a funkciók az alap műszaki tartalomnak az integrált részei, mind a három opciós funkció egy gombbal tulajdonképpen aktiválható, illetőleg lekapcsolható. Ez pusztán csak egy nyelvtani és formális hiány, csak a szóismétlés miatt nem hivatkozott a másik két opcionális funkcióra. Álláspontja szerint sokkal nagyobb tétje van az eljárás jogszerűsége vizsgálatának, mint hogy ilyen formális okok miatt esetleg az ügyfélképességének hiánya megállapítható legyen.

Előadta továbbá, hogy a közbeszerzési eljárás során nem merült fel, hogy ezeket az opcionális funkciókat külön kellene kezelni, ez csak az ajánlatkérőnek volt a feltételezése, hogy ez az öt opció ez külön funkciót jelent, ezek a kérelmező alapszoftverében az alap műszaki tartalomban integráltak benne vannak, és ezért kezelte őket egy egységként és ezért nem hivatkozott a másik két 1 Eurós opciós tételre az előzetes vitarendezésében.

Utalt arra, hogy lehet, hogy más szoftver esetében indokolt lehet ezen funkciók szétválasztása, de az ő alap műszaki tartalmú szoftverükben ez a 3 funkció egy egységként benne van és nem tudnak megbontva ajánlatot adni.

27. A kérelmező 19.207.305.-Ft igazgatási szolgáltatási díj megfizetését igazolta.

A közös ajánlatkérők észrevétele

28. A közös ajánlatkérők észrevételükben elsődleges és másodlagos eljárásjogi kifogásokat terjesztettek elő, és ezekre tekintettel kérték a jogorvoslati eljárás megszüntetését, továbbá érdemben vitatták a kérelmezői ajánlat érvénytelenné nyilvánításának jogsértő jellegét.

29. Előadták, hogy a kérelmező a Kbt. 80. §-ban rögzített törvényes határidőben, 2023. december 15. napján terjesztette elő előzetes vitarendezési kérelmét, aminek „Ad indokolás 2.3. pontja” elnevezésű pontjában csak részlegesen vitatta a közös ajánlatkérők 2.3. sorszámmal ellátott érvénytelenné nyilvánítási indokait, ugyanis kizárólag a „Diszpécseri Tréning Szimulátor” tekintetében adta elő álláspontját.

A kérelmező az előzetes vitarendezési kérelmében semmilyen formában, még csak utalás szintjén sem vitatta a közös ajánlatkérők 2.3. sorszámmal ellátott érvénytelenné nyilvánítási

indokai közül a „Biztonságos ICCP kommunikációs protokoll” és „Vagyonvédelmi jelzések és távfelügyeleti videokamarák képeinek integrálása” tételek esetében megállapított keresztfinanszírozás tényét és az ajánlat érvénytelenségét.

30. A közös ajánlatkérők a törvényes határidőben, 2023. december 19. napján megküldött – az előzetes vitarendezési kérelmet elutasító – válaszukban egyértelműen felhívták a kérelmező figyelmét az előzetes vitarendezési kérelme „korlátozott” tartalmú mivoltára.

31. A közös ajánlatkérők a kérelmező esetében a 2.3. sorszámú ellátott érvénytelenné nyilvánítási indokokat valóban „összevonták” (az pusztán egy technikai kérdés, hogy a közös ajánlatkérők ezeket sorszámozás tekintetében egy pont alatt fejtették ki), ugyanakkor álláspontjuk szerint a részletes indokolásból – tartalmát tekintve – egyértelműen kiderül, hogy a kérelmező ajánlatában rögzített 3 db 1 eurós tétel esetében egymástól függetlenül, külön-külön is maradéktalanul és érdemben fennáll a Kbt. 73. § (2) bekezdés szerinti érvénytelenségi ok. A közös ajánlatkérők álláspontja ugyanis egyértelmű: bármelyik 1 eurós tétel esetében fennálló keresztfinanszírozás és aránytalanul alacsony ár az ajánlat érvénytelenségéhez vezet (külön-külön, egymástól függetlenül). A kérelmező mégis úgy határozott, hogy előzetes vitarendezési kérelmében a 3 db 1 eurós tételből a Kbt. 80. § (1) bekezdés a) pontja alapján rendelkezésére álló törvényes határidőben mindösszesen 1 db tételt vitat.

32. A kérelmező a jogorvoslati kérelmében kifejezetten elismerte az előzetes vitarendezési kérelmének „korlátozott” tartalmát. A kérelmező által is elismert tény tükrében a kérelmező saját mérlegelési körébe tartozó döntése („korlátozott” tartalmú előzetes vitarendezési kérelem előterjesztése) a közös ajánlatkérők álláspontja szerint értelemszerűen azzal a jogkövetkezéssel jár, hogy az előzetes vitarendezési kérelem útján nem vitatott érvénytelenségi okok („Biztonságos ICCP kommunikációs protokoll” és „Vagyonvédelmi jelzések és távfelügyeleti videokamarák képeinek integrálása” tételek keresztfinanszírozása és aránytalanul alacsony ára) körében nem illeti meg a kérelmezőt a Kbt. 148. § (7) bekezdése d) pontja szerinti tudomásszerzési vélelem.

33. A kérelmező a fenti egyértelmű helyzet ellenére az előzetes vitarendezési kérelmét kizárólag a „Diszpécseri Tréning Szimulátor” tétel tartalmára korlátozta, így a közös ajánlatkérők álláspontja szerint a „Biztonságos ICCP kommunikációs protokoll” és „Vagyonvédelmi jelzések és távfelügyeleti videokamarák képeinek integrálása” tételeket érintően megállapított érvénytelenség tekintetében a jogsértés tudomásra jutása időpontjának az írásbeli összegezés 2023. december 12. napján történt megküldése minősül, vagyis a kérdéses tételek körében fennálló érvénytelenség vitatására a jogvesztő jogorvoslati határidő 2023. december 22. napján lejárt.

34. A közös ajánlatkérők álláspontja szerint a kérelmező jogorvoslati kérelme részlegesen elkésett, vagyis a kérelmező elmulasztotta betartani a rá irányadó jogvesztő szubjektív jogorvoslati határidőt. Következésképpen a kérelmező ajánlata – függetlenül a kérelmező el nem késett kérelmi elemeinek érdemi elbírálásától és annak esetleges eredményétől – érvénytelennek minősül, ezen a tényen a kérelmezőnek nincs törvényes jogorvoslati lehetősége változtatni.

35. A közös ajánlatkérők álláspontja szerint a kérelmező ajánlatának – jelen jogorvoslati eljárástól függetlenül – fennálló érvénytelensége egyúttal a kérelmező ügyfélképességének hiányával is párosul, ugyanis a kérelmező a tárgyi közbeszerzési eljárás nyertes ajánlattevője

már semmilyen formában nem lehet. A kérelmező tekintetében nem áll fenn kellően közvetlen jogos érdek (ti. ajánlatának érvényességének és nyertességének megállapítása), mely igazolná a Kbt. 148. § (2) bekezdésében megkövetelt „jogát vagy jogos érdekét (...) sérti” fordulat megalapozottságát.

36. A közös ajánlatkérők álláspontja szerint a fentiek alapulvételével a kérelmezőnek nem áll fenn ügyfélképesége az általa meghatározott első és második kérelmi elemek, továbbá a harmadik kérelmi elem „Diszpécseri Tréning Szimulátor” tételt érintően megállapított érvénytelensége körében, ezért a Kbt. 148. § (2) bekezdése és az Ákr. 47. § (1) bekezdés a) pontja alapján a jogorvoslati eljárás megszüntetésének van helye.

A Döntőbizottság döntése és annak indokai

37. A közös ajánlatkérők a közbeszerzési eljárást 2022. április 20. napján indították meg, ezért a Döntőbizottság a Kbt. ezen időpontjában hatályos rendelkezéseit alkalmazta a jogorvoslati kérelem elbírálása során.

38. A Döntőbizottság a jogorvoslati kérelmet elsődlegesen – tekintettel a közös ajánlatkérők eljárásjogi kifogásaira – abból a szempontból vizsgálta meg, hogy a jogorvoslati kérelem érdemi elbírálásának eljárásjogi feltételei teljes körűen fennállnak-e.

39. E körben a Döntőbizottságnak először abban a kérdésben kellett állást foglalnia, hogy a 2023. december 29. napján benyújtott jogorvoslati kérelem határidőben került-e előterjesztésre.

40. A Döntőbizottság ezen kérdés megítélése során az alábbi jogszabályi rendelkezésekre volt figyelemmel.

A Kbt. 3. § 16. pontja szerint kérelmi elem a Döntőbizottsághoz benyújtott jogorvoslati kérelemnek az az elkülöníthető része, amely tartalmazza a jogsértőnek vélt kérelmezetti eljárási cselekményt, magatartást, döntést vagy mulasztást a megsértett jogszabályi rendelkezés(ek) megjelölésével, valamint a Döntőbizottság döntésére irányuló indítványt és annak indokait, azzal, hogy a kérelmező ajánlatának vagy részvételi jelentkezésének érvénytelenségét megállapító ajánlatkérői döntés vitatása egy kérelmi elemet képez, kivéve, ha valamely érvénytelenségi okhoz egyéb jogkövetkezmény is fűződik.

A Kbt. 80. § (1)-(3) bekezdései szerint:

(1) Előzetes vitarendezés kezdeményezésére jogosult

a) a jogsértő eseményről való tudomásszerzést követő három munkanapon belül az ajánlattevő vagy részvételre jelentkező, ha álláspontja szerint egészben vagy részben jogsértő az írásbeli összegezés, illetve az ajánlatkérő bármely eljárási cselekménye vagy a közbeszerzési eljárásban keletkezett bármely – a b) pont szerintieken kívüli – dokumentum;

(2) A kérelmezőnek az ajánlatkérőhöz benyújtott kérelmében (a továbbiakban: előzetes vitarendezési kérelem) meg kell jelölnie az írásbeli összegezés vagy egyéb dokumentum, vagy eljárási cselekmény jogsértőnek tartott elemét, továbbá a kérelmező javaslatát, észrevételét, valamint az álláspontját alátámasztó adatokat, tényeket, továbbá az azt alátámasztó dokumentumokra – ha vannak ilyenek – hivatkozni kell.

(3) Az előzetes vitarendezési kérelmet az EKR-ben kell megküldeni az ajánlatkérő részére, aki a kérelemmel kapcsolatos álláspontjáról a vitarendezést kérelmezőt a kérelem megérkezésétől számított három munkanapon belül az EKR-ben tájékoztatja, továbbá az

előzetes vitarendezési kérelem benyújtásáról, valamint az arra adott válaszárol az eljárás valamennyi – általa ismert – ajánlattevőjét vagy részvételre jelentkezőjét is tájékoztatja.

A Kbt. 148. § (3) bekezdése szerint:

(3) A kérelem – a (4)-(5) bekezdés szerinti eltéréssel – a jogsértésnek a kérelmező tudomására jutásától számított tizenöt napon belül, a közbeszerzési eljárást lezáró jogsértő döntés esetében pedig a jogsértésnek a kérelmező tudomására jutásától számított tíz napon belül nyújtható be. A jogsértés megtörténtétől számított kilencven napon túl kérelmet előterjeszteni nem lehet.

A Kbt. 148. § (7) bekezdés d) pontja szerint:

(7) A (3)-(4) bekezdés szerinti határidő számításakor a jogsértés tudomásra jutása időpontjának kell tekinteni

d) ha a kérelemmel érintett jogsértéssel összefüggésben előzetes vitarendezést kérelmeztek és da) ha az ajánlatkérő a jogsértéssel kapcsolatban álláspontját határidőben megküldte, de egyéb intézkedést nem tett, ezen jogsértés tekintetében az ajánlatkérői álláspont megküldésének időpontját.

A Kbt. 148. § (10) bekezdése szerint:

(10) A (3)-(9) bekezdés szerinti határidők elmulasztása jogvesztéssel jár.

41. A Döntőbizottság előjáróban rögzíti, hogy a Kbt. 3. § 16. pontja szerint a kérelmező ajánlatának vagy részvételi jelentkezésének érvénytelenségét megállapító ajánlatkérői döntés vitatása egy kérelmi elemet képez, kivéve, ha valamely érvénytelenségi okhoz egyéb jogkövetkezmény is fűződik. Figyelembe véve azt, hogy a kérelmező által előterjesztett jogorvoslati kérelem a saját ajánlata tekintetében a Kbt. 73. § (1) bekezdés e) pontjára és a Kbt. 73. § (2) bekezdésére alapított érvénytelenséget megállapító közös ajánlatkérői döntést vitatta, a Döntőbizottság egy kérelmi elem keretében vizsgálta meg a kérelmező által a jogorvoslati kérelmében külön kérelmi elemekként előterjesztett érvénytelenségi okokat, és az azok alapjául szolgáló érvénytelenné nyilvánítási indokokat.

42. A kérelmező jogorvoslati kérelmében jogsértőnek tartotta a közös ajánlatkérők azon döntését, miszerint a „Diszpécseri Tréning Szimulátor”, a „Biztonságos ICCP kommunikációs protokoll” és a „Vagyonvédelmi jelzések és távfelügyeleti videokamerák képeinek integrálása” opciós tételekre adott 1 eurós ajánlati ára miatt az ajánlata a Kbt. 73. § (2) bekezdése alapján keresztfinanszírozás és aránytalanul alacsony ár miatt érvénytelen lett.

43. A Döntőbizottság a közös ajánlatkérők elsődleges elkésettségi kifogására tekintettel azt vizsgálta, hogy mikor jutott a kérelmező tudomására az ajánlat Kbt. 73. § (2) bekezdésére alapított érvénytelenséggel kapcsolatos feltételezett közös ajánlatkérői jogsértés.

44. A Döntőbizottság rögzíti, hogy a tárgybani közbeszerzési eljárásban a közös ajánlatkérők 2023. december 12. napján küldték meg az ajánlattevők részére a közbeszerzési eljárás eredményéről szóló összegezést, amely tartalmazta a kérelmező ajánlatának érvénytelenné nyilvánítására vonatkozó döntést, annak részletes indokaival.

A közös ajánlatkérők összegezésük V.2.12) pontjában hivatkoztak arra, hogy a kérelmező ajánlata érvénytelen a Kbt. 73. § (1) bekezdés e) pontja és a Kbt. 73. § (2) bekezdése alapján.

A Kbt. 73. § (2) bekezdése szerinti érvénytelenségi ok körében az indokolás 2.3. pontja tartalmazta, hogy az ártáblázatban az opciós műszaki tartalom részét képező „Diszpécseri Tréning Szimulátor”, „Biztonságos ICCP kommunikációs protokoll” és „Vagyonvédelmi

jelzések és távfelügyeleti videokamerák képeinek integrálása” opciós tételek esetében az ajánlattevő 1 eurós ajánlati árat tüntetett fel. A kérelmező az árindokolásában, illetőleg a kiegészítő árindokolásában is mindhárom tétel tekintetében arra hivatkozott, hogy az alap műszaki ajánlat keretében leszállított rendszer tartalmazza ezt a funkciót, amennyiben kéri az opciós tételt, azt csak a licenszben kell engedélyezni, továbbá mindhárom tétel csak szoftverszállítást tartalmaz, ezért élőmunkaköltséggel, hardver elemekkel, vagy egyéb közreműködéssel nem kell számolni ezen tételeknél. A közös ajánlatkérők szerint, mivel a kérdéses tételek az alapárban szállítandó rendszernek egy meglévő funkciója, ebből az is következik, hogy a kérelmező legalább azok implementálásához/beállításához kapcsolódó élőmunkaerőt az alap műszaki tartalom díja értékelési részszerpontra megajánlott ajánlati árban kalkulálta. Következésképpen a kérelmező egyértelműen az alap műszaki tartalom részeként végez el olyan implementációs/beállítási feladatokat, melyek a kérdéses opciós tételekhez közvetlenül kapcsolódnak, mely tény a kérelmező a „Diszpécseri Tréning Szimulátor” tétel esetében kifejezetten el is ismert, vagyis a kérelmező az ajánlatában keresztfinanszírozást határozott meg.

45. A kérelmező 2023. december 15. napján előzetes vitarendezési kérelmet terjesztett elő, melyben vitatta az ajánlatának a Kbt. 73. § (1) bekezdés e) pontja, valamint a Kbt. 73. § (2) bekezdés szerinti érvénytelenné nyilvánítását. A vitarendezési kérelem „Ad indokolás 2.3.” pontjában vitatta a „Diszpécseri Tréning Szimulátor” opciós műszaki tartalom 1 eurós árának a Kbt. 73. § (2) bekezdése szerinti keresztfinanszírozás és aránytalanul alacsony ár miatti érvénytelenné nyilvánítását. A „Biztonságos ICCP kommunikációs protokoll” és a „Vagyonvédelmi jelzések és távfelügyeleti videokamerák képeinek integrálása” opciós műszaki tartalom keresztfinanszírozás miatti érvénytelenségi okát még utalás szintjén sem említette,

46. A közös ajánlatkérők az előzetes vitarendezési kérelmet 2023. december 19. napján megküldött válaszukban teljes körűen elutasították. A kérelem „Ad indokolás 2.3.” pontja tekintetében megjegyezték, hogy a kérelmező kizárólag a „Diszpécseri Tréning Szimulátor” tekintetében adta elő álláspontját és vitatta az alacsony ár és keresztfinanszírozás miatti érvénytelenné nyilvánítást, miközben az összegezés indokolásából egyértelműen megállapítható, hogy a közös ajánlatkérők a „Biztonságos ICCP kommunikációs protokoll” és a „Vagyonvédelmi jelzések és távfelügyeleti videokamerák képeinek integrálása” opciós tételek esetében is kétséget kizáróan megállapították a Kbt. 73. § (2) bekezdése szerinti érvénytelenségi okot.

47. A közös ajánlatkérők 2024. január 22. napján előterjesztett észrevételükben elsődleges eljárású kifogásként hivatkoztak a harmadik kérelmi elembe megjelölt „Biztonságos ICCP kommunikációs protokoll” és a „Vagyonvédelmi jelzések és távfelügyeleti videokamerák képeinek integrálása” opciós műszaki tartalmak tekintetében megállapított érvénytelenségi okok vonatkozásában előterjesztett kérelem elkésetttségére. Előadták, hogy az összegezés indokolásából – tartalmát tekintve – egyértelműen kiderül, hogy a kérelmező ajánlatában szereplő három 1 eurós opciós tétel esetében egymástól függetlenül, külön-külön is maradéktalanul érdemben fennáll a keresztfinanszírozás és aránytalanul alacsony ár miatti érvénytelenségi ok. Mivel a kérelmező az előzetes vitarendezési kérelmében csupán a „Diszpécseri Tréning Szimulátor opciós” tétellel szemben megállapított érvénytelenséget támadta, ezért a „Biztonságos ICCP kommunikációs protokoll”, és a „Vagyonvédelmi jelzések és távfelügyeleti videokamerák képeinek integrálása” opciós tételek esetében megállapított érvénytelenség vitatása tekintetében nem illeti meg a kérelmezőt a Kbt. 148. §

(7) bekezdése d) pontja szerinti tudomásszerzési vélelem, ezért a jogorvoslati kérelem ezen opciós tételek esetében elkésetten került előterjesztésre.

48. A kérelmező ezzel szemben azzal érvelt, hogy a közös ajánlatkérők kezdettől fogva az 1 eurós opciós tételeket egyben kezelték és közösen hivatkoztak rájuk. A közös ajánlatkérők az összegezés 2.3. pontjában az érvénytelenség indokolásánál kiemelték a „Diszpécseri Tréning Szimulátor” funkciót, ezért a kérelmező a vitarendezési kérelmében ezt fejtette ki részletesen, fenntartva korábbi állítását a másik kettőre vonatkozóan. A kérelmező a közbeszerzési eljárásban kezdettől fogva azt kommunikálta, és kommunikálja, hogy a három vitatott opciós tétel az alapszoftverének közösen kezelt integráns része. A három elem egységet képez nem kezelhető külön, ami az előzmény iratokból egyértelműen kiderül. Maguk a közös ajánlatkérők is egy tételbe sorolták ezeket a funkciókat, egységként kezelve őket a kiírásban, a költségvetésben, az árándokolásban, összegezésben stb., tehát a sorsuk osztja egymást.

49. A Döntőbizottság megállapította, hogy jelen jogorvoslati kérelem az eljárást lezáró döntést támadja, a kérelmező ajánlatának érvénytelenné nyilvánítását, ezért, figyelemmel a Kbt. 148. § (3) bekezdésében foglaltakra, a jogsértés tudomásra jutásától számított tíz napon belül nyújtható be jogorvoslati kérelem. A Kbt. 148. § (7) bekezdés d) pont da) alpontja szerint, amennyiben a jogorvoslati kérelemmel érintett jogsértéssel összefüggésben előzetes vitarendezést kérelmeztek, és az ajánlatkérő az azzal kapcsolatos álláspontját határidőben megküldte, de egyéb intézkedést nem tett, a jogsértés tudomásra jutása időpontjának az ajánlatkérői válasz megküldésének időpontját kell tekinteni.

Jelen közbeszerzési eljárásban az eljárást lezáró döntést 2023. december 12. napján küldték meg a közös ajánlatkérők az ajánlattevők részére. A kérelmező 2023. december 15. napján előzetes vitarendezési kérelmet nyújtott be, amelynek „Ad indokolás 2.3.” pontja körében kizárólag a „Diszpécseri Tréning Szimulátor” opciós tétel tekintetében vitatta a Kbt. 73. § (2) bekezdése szerinti érvénytelenné nyilvánítást. A közös ajánlatkérők 2023. december 19. napján küldték meg a kérelmező előzetes vitarendezési kérelmét elutasító válaszukat. A közös ajánlatkérők elkésettségre vonatkozó eljárásjogi kifogásával szemben a kérelmező azzal érvelt, hogy a vitarendezési kérelmében valóban nem kifogásolta a „Biztonságos ICCP kommunikációs protokoll” és „Vagyonvédelmi jelzések és távfelügyeleti videokamerák képeinek integrálása” opciós tételek 1 eurós ajánlati ára miatt a Kbt. 73. § (2) bekezdésére alapított érvénytelenséget, de ilyen kötelezettsége nem is volt, mert a közös ajánlatkérők is egy tételbe sorolták ezeket a funkciókat, egységként kezelve őket a kiírásban, a költségvetésben, az árándokolásban, összegezésben, tehát a sorsuk osztja egymást.

50. A Döntőbizottság a továbbiakban azt vizsgálta, hogy a közös ajánlatkérők valóban egységes tételként kezelték-e a fenti opcionális műszaki tartalmakat.

51. A Döntőbizottság a rendelkezésre álló közbeszerzési dokumentumok alapján megállapította, hogy a közös ajánlatkérők mind a részvételi felhívás, mind pedig a végleges ajánlattételi felhívás II.2.4) A közbeszerzés ismertetése körében meghatározták, hogy az üzemirányítási tevékenységeit támogató SCADA rendszer korszerűsítése körében milyen termékeket és szolgáltatásokat kívánnak beszerezni, köztük az 1.3. pontban meghatározták az opcionális tételeket: Diszpécseri Tréning Szimulátor, Biztonságos ICCP kommunikációs protokoll, Integráció megvalósítása a MAVIR HLIB rendszerével, További 5 diszpécseri munkahely szállítása, üzembe helyezése, További fejlesztési igények (keretmennyisége: 1200 munkanap x 8 óra=9600 óra), SuRGuard MRL2 protokoll alkalmazásával vagyonvédelmi jelzések és távfelügyeleti videokamerák képeinek integrálása a rendszerhez. A részvételi

felhívás és a végső ajánlattételi felhívás II.2.11) pontja az opciók ismertetése körében szintén tartalmazta a fentiekben meghatározott opciós műszaki tételeket és azt, hogy az opciós szolgáltatások lehívására az Ernyőszerződés 3. pontja irányadó.

Az Ernyőszerződés 3. pontja az opciós szolgáltatások körében tartalmazta, hogy megrendelő a jelen szerződés hatályba lépését követő harmincnegyz (38) hónapon belül egyoldalú nyilatkozattal jogosult az Opciós Szolgáltatások egészének, vagy meghatározott részeinek lehívására. Megrendelő az Opciós Szolgáltatások megrendelésére nem köteles, arról saját mérlegelési jogkörében dönt és döntését nem köteles indokolni.

52. A részvételi felhívás II.2.5) pontja a legalacsonyabb ár értékelési szempontot határozta meg, amelyen belül az 1. értékelési részszerpont az alap műszaki tartalom díja, míg a 2. értékelési részszerpont az opciós műszaki tartalom díja volt. A közös ajánlatkérők által rendelkezésre bocsátott ártáblázat tartalmazta az opciós műszaki tartalom részt, amelyben a fentiekben felsorolt hat opciós szolgáltatásra vonatkozóan kellett külön-külön meghatározni az ajánlati árat. A közös ajánlatkérők a kérelmezőtől kért árindokolás során az ártáblázatban szereplő opciós tételek esetében tételenként külön-külön megbontva kérték bemutatni a hat opciós tétel esetében felmerülő költségeket, míg a kiegészítő árindokolás során szintén külön-külön megbontva kérték bemutatni a három 1 eurós opciós tétel esetében felmerülő egyéb költségeket.

A kérelmező mind az árindokolásában, mind pedig a kiegészítő árindokolásában a „Diszpécseri Tréning Szimulátor”, a „Biztonságos ICCP kommunikációs protokoll”, és a „Vagyonvédelmi jelzések és távfelügyeleti videokamerák képeinek integrálása” opciós tételek esetében külön-külön minden tételnél arra hivatkozott, hogy az opciós tétel az alapárban szállítandó rendszernek egy meglévő funkciója, az alapárban leszállított hardvereken és operációs rendszereken fut, ezért hardver és szoftver költség nem keletkezik, Az opciós tétel lehívását követően élőmunka költség nem keletkezik, mert az opciós tétel licenzs aktiválását (1 EUR licenzsdíj) követően elérhetővé válik.

53. A közös ajánlatkérők a 2023. december 12. napján megküldött összegezésük 2.3. pontjában a Kbt. 73. § (2) bekezdése szerinti aránytalanul alacsony ár érvénytelenségi okot jelölték meg, melyet azzal indokoltak, hogy a „Diszpécseri Tréning Szimulátor”, a „Biztonságos ICCP kommunikációs protokoll”, és a „Vagyonvédelmi jelzések és távfelügyeleti videokamerák képeinek integrálása” opciós tételek esetében a kérelmező az általa adott 1 eurós ajánlati árat arra hivatkozással tartotta megalapozottnak, hogy mindhárom opciós tétel az alapárban szállítandó rendszernek egy meglévő funkciója. Ebből azonban az következik, hogy ezen tételek esetében az azok implementálásához/beállításához kapcsolódó élőmunkaerőt a kérelmező az alap műszaki tartalom ajánlati árában kalkulálta, amit kifejezetten meg is erősített a „Diszpécseri Tréning Szimulátor” tétel esetében. A kérelmező tehát ajánlatában keresztfinanszírozást határozott meg, mely alapján az árindokolása nem minősülhet objektív alapúnak.

54. A fentiek alapján a Döntőbizottság nem osztotta a kérelmező arra vonatkozó érvelését, hogy maguk a közös ajánlatkérők is egy tételbe sorolták ezeket a funkciókat, egységként kezelve őket a kiírásban, a költségvetésben, az árindokolásban, és az összegezésben, tehát a sorsuk osztja egymást. A közös ajánlatkérők mind a részvételi és ajánlattételi felhívásban, mind az ártáblázatban hat külön opciós tételt határoztak meg. Az ernyőszerződésben rendelkeztek arról, hogy ezen opciós szolgáltatásokat akár részben vagy egészben, 38 hónapon belül egyoldalú nyilatkozattal jogosultak lehívni. A közös ajánlatkérők az árindokolásban és a kiegészítő árindokolásban is külön-külön megbontva kérték bemutatni az

opciós tételek esetében felmerülő költségeket, amelyeket a kérelmező is tételenként külön-külön indokolt.

A közös ajánlatkérők az összegezésük 2.3. pontjában a Kbt. 73. § (2) bekezdés szerinti érvénytelenségi okot jelölték meg, amelyet három érvénytelenné nyilvánítási indokra tekintettel tartottak megalapozottnak, mégpedig azért, mert álláspontjuk szerint a „Diszpécseri Tréning Szimulátor”, a „Biztonságos ICCP kommunikációs protokoll”, és a „Vagyonvédelmi jelzések és távfelügyeleti videokamerák képeinek integrálása” opciós tételek 1 eurós ára keresztfinanszírozást tartalmaz és aránytalanul alacsony.

55. A Döntőbizottság mindezekre tekintettel megállapította, hogy a közös ajánlatkérők az összegezésükben mindhárom 1 eurós opciós tétel tekintetében megállapították a Kbt. 73. § (2) bekezdése szerinti érvénytelenséget a keresztfinanszírozásra és az aránytalanul alacsony árra vonatkozóan, ugyanakkor a kérelmező előzetes vitarendezési kérelmében csak a „Diszpécseri Tréning Szimulátor” opciós tétel tekintetében megállapított érvénytelenséget támadta.

A Döntőbizottság hangsúlyozza, hogy amennyiben az előzetes vitarendezést kérelmező a későbbiekben jogorvoslati eljárást kezdeményez, a Kbt. 147. § (7) bekezdés da) pontja szerinti tudomásra jutási vélelem csak akkor alkalmazható, ha jogorvoslati kérelmében a kérelmező ugyanazon jogsértéseket vitatja, mint amelyeket az előzetes vitarendezési kérelmében is kifogásolt. Mivel a „Biztonságos ICCP kommunikációs protokoll”, és a „Vagyonvédelmi jelzések és távfelügyeleti videokamerák képeinek integrálása” opciós tételek aránytalanul alacsony ára miatt megállapított érvénytelenséget az előzetes vitarendezési kérelmében a kérelmező nem vitatta, ezért ezen opciós tételek tekintetében a jogsértés tudomásra jutása időpontjának nem lehet a vitarendezésre adott ajánlatkérői válasz megküldésének időpontját tekinteni. Az írásbeli összegezés 2023. december 12. napján került megküldésre, vagyis a kérdéses két opciós tétel körében fennálló érvénytelenség vitatására a jogvesztő jogorvoslati határidő 2023. december 22. napján lejárt. Vagyis a 2023. december 29. napján előterjesztett jogorvoslati kérelem a kérelmező ajánlatának a „Biztonságos ICCP kommunikációs protokoll”, és a „Vagyonvédelmi jelzések és távfelügyeleti videokamerák képeinek integrálása” opciós tételek Kbt. 73. § (2) bekezdése miatti érvénytelenségének vitatása körében elkésett.

56. A Döntőbizottság rá kíván mutatni, hogy a közös ajánlatkérők az előzetes vitarendezési kérelemre 2023. december 19. napján megküldött elutasító válaszukban arra hívták fel a kérelmező figyelmét, hogy a kérelmező kizárólag a „Diszpécseri Tréning Szimulátor” tekintetében adta elő álláspontját és vitatta az alacsony ár és keresztfinanszírozás miatti érvénytelenné nyilvánítást, miközben az összegezés indokolásából egyértelműen megállapítható, hogy a közös ajánlatkérők a „Biztonságos ICCP kommunikációs protokoll” és a „Vagyonvédelmi jelzések és távfelügyeleti videokamerák képeinek integrálása” opciós tételek esetében is kétséget kizáróan megállapították a Kbt. 73. § (2) bekezdése szerinti érvénytelenségi okot. A kérelmező ezen információk birtokában ekkor még határidőben be tudta volna nyújtani a jogorvoslati kérelmét, mindhárom opciós tétel miatti érvénytelenségét vitatva.

57. A közös ajánlatkérők másodlagos eljárásjogi kifogásként hivatkoztak a kérelmező ügyfélképességének hiányára, és kérték az Ákr. 47. § (1) bekezdés a) pontja alapján a jogorvoslati eljárás megszüntetését. Előadták, hogy a kérelmező jogorvoslati kérelme a „Biztonságos ICCP kommunikációs protokoll”, és a „Vagyonvédelmi jelzések és távfelügyeleti videokamerák képeinek integrálása” opciós tételek Kbt. 73. § (2) bekezdése miatti érvénytelenségének vitatása körében elkésett, ezért a kérelmező ajánlata – függetlenül a kérelmező el nem késett kérelmi elemeinek érdemi elbírálásától és annak esetleges

eredményétől – érvénytelennek minősül. A kérelmező ajánlatának – jelen jogorvoslati eljárástól függetlenül – fennálló érvénytelensége egyúttal a kérelmező ügyfélképességének hiányával is párosul, ugyanis a kérelmező a tárgyi közbeszerzési eljárás nyertes ajánlattevője már semmilyen formában nem lehet, ezért a kérelmező tekintetében nem áll fenn a közvetlen jogos érdek mely igazolná a Kbt. 148. § (2) bekezdésében megkövetelt „jogát vagy jogos érdekét (...) sérti” fordulat megalapozottságát.

58. Figyelemmel arra, hogy a Döntőbizottság a fentiekben megállapította, hogy a kérelmező jogorvoslati kérelmében az ajánlata Kbt. 73. § (2) bekezdése szerinti érvénytelensége körében két érvénytelenné nyilvánítási indokot elkésetten vitatott, illetőleg arra, hogy a közös ajánlatkérők ekörben a kérelmező ügyfélképességének hiányára hivatkoztak, a Döntőbizottság megvizsgálta, hogy a kérelmező rendelkezik-e ügyfélképességgel a jogorvoslati kérelem benyújtására vonatkozóan.

59. A Kbt. 148. § (2) bekezdése alapján kérelmet nyújthat be az ajánlatkérő, az ajánlattevő, közös ajánlattétel esetén bármelyik ajánlattevő, a részvételre jelentkező, közös részvételi jelentkezés esetén bármelyik részvételre jelentkező vagy az egyéb érdekelt, akinek jogát vagy jogos érdekét az e törvénybe ütköző tevékenység vagy mulasztás sérti vagy veszélyezteti. Az ajánlati, ajánlattételi vagy részvételi felhívás, a közbeszerzési dokumentumok, illetve ezek módosításának jogsértő volta miatt kérelmet nyújthat be a közbeszerzés tárgyával összefüggő tevékenységű kamara vagy érdek-képviselői szervezet is. (E bekezdésben foglaltak a továbbiakban együtt: kérelmező.)

60. A fentiekkel összefüggésben a Döntőbizottság hangsúlyozza, hogy az állandósult joggyakorlat szerint önmagában a kérelmező közbeszerzési eljárásbeli ajánlattevői minősége nem alapozza meg a Kbt. 148. § (2) bekezdés szerinti jog vagy jogos érdek sérelmét. Általános elvárás, hogy a közbeszerzési eljárások jogszerűek legyenek, a közbeszerzés elnyeréséért folyó verseny tisztességes legyen. Ezen általános elvárás azonban még önmagában nem teremti meg az adott ajánlattevő jogos érdekének a fennállását, ehhez az is szükséges, hogy a jogorvoslati kérelemmel elérni kívánt cél alapján az ajánlattevő kedvezőbb helyzetbe kerülhessen.

61. A Döntőbizottság e körben hivatkozik a Kúria Kfv.II.37.111/2015/9. szám alatt hozott ítéletében kifejtett azon álláspontra, mely szerint jogorvoslati kérelem benyújtására akkor van lehetőség, ha a kérelmet előterjesztő közvetlen jog- vagy érdeksérelme kimutatható a közbeszerzési eljárással kapcsolatban, „...az a jogos igény az ajánlattevő részéről, hogy az ajánlatkérő az ajánlatok bírálatát a Kbt. szerint, a jogszabályoknak megfelelően végezze el, alapvető igény, de ez még önmagában nem teremti meg az adott ajánlattevő jogos érdekének fennállását, ehhez az is szükséges, hogy a jogorvoslati kérelemmel elérni kívánt cél alapján az ajánlattevő kedvezőbb helyzetbe kerülhessen.”

A Kúria a Kf.III.37.835/2019/4. számú ítéletében kimondta, hogy „[34] Az ajánlattevő a Közbeszerzési Döntőbizottsághoz jogorvoslati kérelmet akkor nyújthat be, ha bizonyítja, hogy közvetlenül kimutatható jog- vagy érdeksérelme van a támadott közbeszerzési eljárással kapcsolatban. [35] A jog- vagy érdeksérelme akkor közvetlen, ha jogsértés megállapítása esetén az ajánlattevőnek az adott közbeszerzési eljárásban reális esélye lenne a szerződés elnyerésére.”

A Kúria a Kf.III.37.383/2019/5. számú ítélete rámutatott arra, hogy „[41] ... az ügyfélképesség fennállásához szükséges vizsgálni a közvetlen érdeksérelem fennállását, hangsúlyozva, hogy a jogorvoslati kérelem „nem törvényességi óvás”...” [42] ...a jogorvoslattal élő fél joga, jogos érdeke közvetlen fennállásának van jelentősége, ehhez pedig az kell, hogy a jogorvoslatért folyamodó az elérni kívánt cél alapján kedvezőbb helyzetbe kerülhessen.”

„[47] A Kúria ezt követően rámutat arra, hogy közbeszerzési eljárás ajánlattevőjének ügyfélképessége külön is speciális részkérdés. Az ajánlattevő nem vitásan a közbeszerzési eljárás résztvevője és érdekeltje fűződik az eljárás jogszerű lefolytatásához. Ez azonban nem jelenti azt, hogy egyben feltétel nélkül jogorvoslati eljárás kezdeményezője is lehet. Az ajánlattevő egyébiránt különböző eljárási szituációkban lehet jogorvoslatot kezdeményező. Ilyen például amikor az egyébként érvényes ajánlatot tevő, de nem nyertes ajánlattevő támadja az ajánlatkérői döntést (a nyertes pályázó ajánlatát). Ez leggyakrabban a második helyezett ajánlattevő eljárás indítását jelenti. További eset lehet, ha az ajánlattevő a saját ajánlata érvénytelenné nyilvánítását vitatja. Mindkét esetben egységes a bírói gyakorlat abban, hogy döntően és fő szabály szerint az ajánlattevő ezen státusza akkor alapozza meg az ügyfélképességet, ha a kérelmező igazolni tudja, hogy jogszerű eljárás esetén kedvezőbb helyzetbe kerülhet/kerülhetett volna.”

62. A Döntőbizottságnak a fenti jogszabályi követelményekre és ítéleti megállapításokra tekintettel azt kellett megvizsgálnia, hogy a kérelmező olyan ajánlattevő-e, akinek közvetlen, jogos érdeke fűződik az általa megjelölt jogsértések megállapításához, vagyis a jogorvoslati kérelmének kedvező elbírálása esetén reális esélye van-e a szerződés elnyerésére.

63. Jelen esetben a kérelmező ügyfélképességének megítélése során nem hagyható figyelmen kívül az a tény, hogy a kérelmező jogorvoslati kérelmében ajánlatának a Kbt. 73. § (1) bekezdés e) pontja és a Kbt. 73. § (2) bekezdése szerinti érvénytelenségét megállapító eljárást lezáró döntését vitatta, de a Kbt. 73. § (2) bekezdése szerinti érvénytelenné nyilvánítási ok körében a „Biztonságos ICCP kommunikációs protokoll”, és a „Vagyonvédelmi jelzések és távfelügyeleti videokamerák képeinek integrálása” opciós tételek vonatkozásában fennálló érvénytelenséget elkésetten támadta. Amennyiben a kérelmező a saját ajánlatának érvénytelenségét támadja, a Kbt. 3. § 16. pontja szerint a Döntőbizottság a jogorvoslati kérelmet egy kérelmi elem keretében vizsgálja meg, és bármelyik érvénytelenségi ok vagy érvénytelenné nyilvánítási indok fennállása esetén a kérelmező ajánlata érvénytelen marad. Mivel a Döntőbizottság az elkésetten előterjesztett két opciós tétel vonatkozásában megállapított érvénytelenség jogszerűségét nem vizsgálhatja, ezen két érvénytelenné nyilvánítási indok tekintetében az ajánlat Kbt. 73. § (2) bekezdés szerinti érvénytelensége továbbra is fennmarad.

Mivel egy érvénytelenné nyilvánítási indok fennállása is megalapozza az ajánlat érvénytelenségét, ezért a kérelmezői ajánlat érvénytelen maradna akkor is, ha a jogorvoslati kérelemben előterjesztett további, a Kbt. 73. § (1) bekezdés e) pontja és a Kbt. 73. § (2) bekezdése szerinti érvénytelenségi okra alapított érvénytelenségi döntés körében jogsértés kerülne megállapításra. Erre figyelemmel a kérelmező jogorvoslati kérelmének kedvező irányú elbírálása esetén sem kerülhet kedvezőbb helyzetbe, ugyanis az ajánlata továbbra is érvénytelen marad, így a jelen közbeszerzési eljárásnak már nem lehet a nyertes ajánlattevője. A kérelmező abban az esetben sem kerülhet szerződéskötési pozícióba, amennyiben a Döntőbizottság alaposnak találja a jogorvoslati kérelemben foglaltakat.

64. Mindezek alapján a Döntőbizottság megállapította, hogy a kérelmező nem rendelkezik ügyfélképességgel a jogorvoslati kérelmében vitatott, az ajánlatát a Kbt. 73. § (1) e) pontja és

a Kbt. 73. § (2) bekezdése szerinti közös ajánlatkérői érvénytelenségi döntés tekintetében, mert hiányzik a jogorvoslati kérelem benyújtásához szükséges közvetlen jogos érdeksérelme, mint a kérelem előterjesztéséhez szükséges törvényi feltétel. A Döntőbizottság ezért a jogorvoslati kérelmet érdemben nem vizsgálta.

65. A Döntőbizottság mindezekre figyelemmel a Kbt. 145. § (1) bekezdése alapján alkalmazandó Ákr. 46. § (1) bekezdés a) pontjára tekintettel az Ákr. 47. § (1) bekezdés a) pontja alapján a jogorvoslati eljárást a kérelmező ügyfélképességének hiánya miatt a Kbt. 145. § (2) bekezdése szerinti hatáskörében eljárva megszüntette.

66. Az Ákr. 46. § (1) bekezdés a) pontja szerint a hatóság a kérelmet visszautasítja, ha az eljárás megindításának jogszabályban meghatározott feltétele hiányzik, és e törvény ahhoz más jogkövetkezményt nem fűz.

67. Az Ákr. 47. § (1) bekezdés a) pontja szerint a hatóság az eljárást megszünteti, ha a kérelem visszautasításának lett volna helye, annak oka azonban az eljárás megindítását követően jutott a hatóság tudomására.

68. A Döntőbizottság a költségek viseléséről az Ákr. 125. § (1) bekezdése és a Kbt. 151. § (8) bekezdése alapján rendelkezett.

Az Ákr. 125. § (1) bekezdése szerint, ha törvény eltérően nem rendelkezik, az eljárás költségeit az viseli, akinél azok felmerültek.

A Kbt. 151. § (8) bekezdése szerint, ha a Közbeszerzési Döntőbizottság a jogorvoslati kérelmet visszautasítja, vagy a jogorvoslati eljárást megszünteti, az igazgatási szolgáltatási díj a kérelmezőnek visszajár. Erre tekintettel a Döntőbizottság rendelkezett arról, hogy a Közbeszerzési Hatóság Titkársága a kérelmező részére az általa megfizetett 19.207.305.-Ft igazgatási szolgáltatási díjat utalja vissza.

69. A végzés elleni önálló jogorvoslat lehetőségét az Ákr. 114. § (1) bekezdésére tekintettel a Kbt. 169. § (1) bekezdése biztosítja. A Döntőbizottság tájékoztatja a feleket, hogy jelen végzés közigazgatási perben történő felülvizsgálatára a közigazgatási perrendtartásról szóló 2017. évi I. törvény (a továbbiakban: Kp.) 12. § (1) bekezdés és a 13. § (3) bekezdés a) pont aa) alpont szerint a Fővárosi Törvényszék kizárólagosan illetékes.

A jogi képviselő a Kp. 27. § (1) bekezdés b) pontja alapján kötelező. A kereseti kérelem elektronikus úton történő benyújtása az elektronikus ügyintézés és a bizalmi szolgáltatások általános szabályairól szóló 2015. évi CCXXII. törvény 9. § (1) bekezdése és a polgári perrendtartásról szóló 2016. évi CXXX. törvény 608. § (1) bekezdése alapján kötelező.

Budapest, 2024. február 27.

Dr. Andriska Szilvia sk
közbeszerzési biztos
a tanács elnöke

Bán János sk
közbeszerzési biztos

Dr. Peleskey Viktória sk
közbeszerzési biztos

A kiadmány hitelül:

Liszi Barbara
titkársági ügyintéző

Kapják:

1. Kérelmező képviselője, kizárólag elektronikus úton
2. Közös ajánlatkérők képviselője, kizárólag elektronikus úton
3. Egyéb érdekelt képviselője, kizárólag elektronikus úton
4. Közbeszerzési Hatóság Titkársága, kizárólag elektronikus úton
5. Közigazgatási és Területfejlesztési Minisztérium elektronikus úton